

MAČIEKUS PETRAS VENANTAS

Gimė 1937 05 13 Močiekų kaime Rokiškio rajone

Ekonomistas, kraštotyrininkas

Mokėsi 1944–1948 m. Žiobiškio pradinėje, 1948–1955 m. Rokiškio 1-ojoje (dabar J. Tumo-Vaižganto) vidurinėje mokykloje. 1959–1964 m. studijavo Vilniaus universiteto Ekonomikos fakultetą, įgijo ekonomisto specialybę. 1970–1972 m. mokėsi VU aspirantūroje.

1955–1959 m. dirbo gimtajame Žiobiškyje, 1962–1966 m. Centriniam projektavimo konstravimo biure, 1966–1968 m. susivienijime "Sigma", 1983–1986 m. VU Mokslo muziejaus direktoriumi, 1995–1998 m. Lietuvos taupomojo banko, 1998–2001 m. Lietuvos žemės ūkio bankų ekspertu. 1968–2012 m. dėstė Vilniaus universitete, docentas.

1972–1997 m. Vilniaus universiteto kraštotyrininkų ramuvos (klubo) vadovas, surengė 26 kompleksines kraštotyros ekspedicijas. Mokslinių darbų pagrindinės sritys: lietuvių papročių teisė, Lietuvos ekonomikos istorija. Monografijų serijos „Lietuvos valsčiai“ vienas pradininkų. 1999–2011 m. vadovavo keturiolikai leidyklos Versmė ekspedicijų.

Apdovanotas ordinu „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi (2013), Jono Basanavičiaus premija (1997), Juozo Keliuočio literatūrinė premija (2018). Rokiškio krašto garbės pilietis (2007).

Parengė knygas „Kelias nuo Žemės banko iki Lietuvos žemės ūkio banko“ (su Vladu Terlecku, 1999), „Tradicionis Lietuvos kaimas: lietuvių etninės kultūros galvosūkliai“ (su Aleksandru Ikamu, 2013), vadovėlių aukštosioms mokykloms: „Makroekonomika“, „Mikroekonomika“ (abu su kitais, 2017). Knygų „Pakruojo apylinkės“ (1996), „Lietuvos taupomasis bankas“ (1999), „Vilniaus universiteto Ekonomikos fakultetas (1940–2000)“ (2000), „Lydos krašto lietuviai“ (T. 1, 2002), „Makroekonomika“, (2006), „Vilniaus universiteto Ekonomikos fakultetas (1940–2010)“ (2010) bendraautorius. Vietinių kraštotyros monografijų „Dieveniškės“ (1995), „Sintautai. Žvirgždaičiai“ (1996), „Obeliai. Kriaunos“ (1998, papildytas leidimas 2009), „Žagarė“ (1998), „Širvintos“, „Žiobiškis“ (abi 2000), „Raguva“ (2001), „Tauragnai“ (2005), „Vepriai“ (2010), „Panemunėlis“ (2 d., 2011), „Juodupė. Onuškis“ (dvi dalys 2012), „Kamajai“ (2016), „Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijai – 100“ (2018) sudarytojas ir bendraautorius.

Paskelbė virš 150 straipsnių rinkiniuose ir periodikoje apie valstiečių papročius ir teises, ekonomikos ir ekonomikos informacinių sistemų analizės tema, Lietuvos ekonomikos vystymosi tendencijas, bankininkystės istoriją.

Straipsniai skelbti monografijose ir rinkiniuose: „Lietuvos kultūros kongresas“ (1991), „Lietuvos valstybingumo teisinės problemos“ (1993), „Sūduvos priešistorija ir istorija“ (1995), „Lietuvinių kraštų“ (1995), „Istorijos mokytojas: mokomoji medžiaga VPU istorijos specialybės studentams“ (1998), „Etninė kultūra ir tapatumo išraiška“ (1999), „Norbertas Vėlius“ (1999), „Lygumai. Stačiūnai“ (2001), „Veliuona“ (2001), „Seredžius“ (2003), „Kvėdarna“ (2004), „Papilė“ (3 dalys, 2004–2006), „Laukuva“ (2 dalys, 2005–2008), „Šilalės valsčius“ (2006), „Šiokiadienių ir šventadienių etnografija“ (2007), „Baisiogala“ (2009, 2014) „Gelvonai“ (2009), „Endriejavas“ (2010), „Gruzdžiai“ (2009–2010), „Žeimelis“ (2010), „Kartena“ (2012), „Skirsnemunė“ (2013), „Pašvitinys“ (2014), „Mus jungia Rokiškio kraštas: Vilniaus rokiškėnai“ (2014), „Onuškis“ (2017), „Linkuva“ (2018), ir kt.

Bendradarbiauja spaudoje: „XXI amžius“, „Ekonomika“, „Etnografija“, „Etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje“, „Gimtas Rokiškis“, „Liaudies kultūra“, „Lietuvos etnologija“, „Lietuvos Katalikų mokslų akademijos suvažiavimų darbai“, „Literatūra ir menas“, „Mokykla“, „Mokslo Lietuva“, „Mūsų kraštas“, „Prie Nemunėlio“, „Sąskaita“, „Šiaurės Atėnai“, „Tautosakos darbai“ ir kt.

Knygos

Tradicionis Lietuvos kaimas: lietuvių etninės kultūros galvosūkliai / Aleksandras Ikamas, Venantas Mačiekus. - Vilnius: Versus aureus, [2013]. - 285, [1] p.: iliustr.; 22 cm. - Bibliogr.: p. 273–285 (347 pavad.).

Kelias nuo Žemės banko iki Lietuvos žemės ūkio banko: [kūrimo ir veiklos studija] / Vladas Terleckas, Venantas Mačiekus. - Vilnius: [AB "Puntukas"], 1999. - 90, [2] p.: iliustr.

Lietuvos taupomasis bankas : LTB – 80. – Vilnius : Vaga, [1999]. – 195, [2] p. : iliustr.

Makroekonomika : vadovėlis / Vilniaus universitetas. Ekonomikos fakultetas. Teorinės ekonomikos katedra ; sudarė Vytautas Skominas. - Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2006. - 278, [1] p. : iliustr.

Makroekonomika : Vilniaus universiteto vadovėlis / Vytautas Gavelis, Povilas Gylys, Venantas Mačiekus, Neringa Minkevičienė, Regina Paliulytė, Erstida Ulvidienė, Laima Urbšienė. - Vilnius : Vilniaus universitetas : Vilniaus universiteto leidykla, 2017. - 303, [1] p. : diagr., schem.

Mikroekonomika : vadovėlis / Vytautas Gavelis, Povilas Gylys, Danguolė Klimašauskienė, Venantas Mačiekus, Neringa Ramanauskė, Aušrytė Rastenienė, Vytautas Snieška. - Vilnius : Vilniaus universitetas : Vilniaus universiteto leidykla, 2017. - 313, [1] p. : iliustr.

Sudarytojas, redaktorius

Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijai – 100 / [redakcinė komisija: Venantas Mačiekus (pirmininkas ... [et al.]. - Vilnius : Versmė, 2018 (Vilnius : Standartų sp.). - 839, [1] p. : iliustr., faks., portr.

Dieveniškės / sudarė Venantas Mačiekus. - Vilnius : Mintis, 1995. - 524, [2] p. : iliustr. - Bibliogr.: p. 494-523.

Ekonominė ir istorinė – etnografinė Joniškėlio apylinkės charakteristika : mokymo priemonė istorikams, ekonomistams, sociologams, filologams / [redakcinė komisija: V. Mačiekus ... [et al.]. - Vilnius : LTSR aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerijos Leidybinė redakcinė taryba, 1980. - 85, [3] p. : lent.

Homo sum : žodžiai Kazimierui Eigminui / [sudarė: Klaudijus Driskius, Artūras Judžentis, Venantas Mačiekus ; redagavo: Kostas Aleksynas, Artūras Judžentis]. - Vilnius : Lietuvių kalbos institutas, 1998. - 296, [2] p. : iliustr., portr.

Juodupė. Onuškis / [vyriausiasis redaktorius Jonas Šedys] ; [sudarytojai Jonas Šedys, Venantas Mačiekus, Edita Korzonaitė]. - Vilnius : Versmė, 2012. - 2 d. : iliustr., faks., portr., žml.

Kamajai / [vyr.s redaktorius, sudarytojas Venantas Mačiekus]. - Vilnius : Versmė, 2016. - 1577, [3] p. : iliustr., faks., nat., portr., žml.

Obeliai. Kriaunos / redakcinė komisija: Venantas Mačiekus (pirmininkas) ... [et al.]. - Vilnius : Versmė, 1998. - 863, [1] p. : iliustr., nat. - 2-oji papild. laida. 2009.

Panemunėlis / [sudarytojai Venantas Mačiekus, Povilas Krikščiūnas ; vyriausiasis redaktorius Venantas Mačiekus]. - Vilnius : Versmė, 2011. - 2 d. : iliustr., faks., portr., žml.

Plateliai / [redakcinė komisija: Venantas Mačiekus (pirmininkas) ... [et al.]. - Vilnius : Versmė, 1999. - 799, [1] p. : iliustr., nat., žml.

Raguva / [sudarytojai Romaldas Samavičius, Povilas Krikščiūnas, Venantas Mačiekus ; vyr. redaktorius Romaldas Samavičius]. - Vilnius : Versmė, 2001. - 1120, [6] p. : iliustr., faks., gaid., žml.

Sintautai / [vyriausioji redaktorė Vida Girininkienė]. - Vilnius : Versmė, 2013. - D. 2 / [sudarytojai Vida Girininkienė, Vitas Girdauskas, Povilas Krikščiūnas, Venantas Mačiekus]. - 2013. - P. 1449-2888 : iliustr., faks., portr., žml.

Sintautai. Žvirgždaičiai / [redakcinė komisija: Venantas Mačiekus ... et al. ; dailininkė Marta Vosyliūtė]. - Vilnius : Vakarinės naujienos, 1996. - 430, [1] p. : iliustr.

Širvintos / [redaktoriai: Venantas Mačiekus (pirmininkas) ... et al.]. - Vilnius : Versmė, 2000. - 768, [6] p. : iliustr., faks., gaid., žml.

Tauragnai / [sudarytojai Venantas Mačiekus, Povilas Krikščiūnas ; vyriausiasis redaktorius Venantas Mačiekus ; dailininkas Alvydas Ladyga]. - Vilnius : Versmė, 2005.. - 1355, [8] p. : iliustr., faks., nat., portr., žml.

Vepriai / [sudarytojai Venantas Mačiekus, Edita Korzonaitė, Jonas Žentelis ; vyriausiasis redaktorius Venantas Mačiekus]. - Vilnius : Versmė, 2010. - 1309, [9] p. : iliustr., faks., portr., žml.

Vilniaus universiteto Ekonomikos fakultetas, 1940-2010 : [straipsnių rinkinys / sudarė Venantas Mačiekus]. - Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2010 (Kaunas : Aušra). - 345, [1] p. : iliustr.

Žagarė / [redakcinė komisija: Romualda Vaitkienė (red.s komisijos pirmininkė) ... [et al.]. - Vilnius : Versmė, 1998. - 911, [1] p. : iliustr.

Žiobiškis [Rokiškio rajonas / redakcinė komisija: Venantas Mačiekus (sudarytojas) ... [et al.]. - Vilnius : Versmė, 2000. - 1016, [5] p. : iliustr., faks., nat.

Šaltiniai

Venantas Mačiekus: mokslinė ir kultūrinė veikla : ekspedicijos, išleistos knygos, periodikoje skelbti straipsniai. – [Vilnius] : Versmė, 2007 (Vilnius : Petro ofsetas). – 22, [2] p. : iliustr., portr. ; 21 cm

- Kas yra kas Lietuvoje. Lietuvos valstybės metraštis. 1990-2010. - Kaunas : Leidybos studija, 2013. - P. 594-595.*
- Kas yra kas Lietuvoje. Auksinis tūkstantmečio leidimas. - Kaunas : UAB "Neolitas", 2009. - P. 864.*
- Lietuva. - Vilnius : Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2008-. - [T.] 3, 2012, p. 646-647.*
- Mus jungia Rokiškio kraštas / Vilniaus rokiškėnų klubas "Pragiedruliai". - Vilnius : [Vilniaus rokiškėnų klubas "Pragiedruliai"], 2014-. - D. 1, p. 192-194.*
- Rokiškio krašto garbės piliečiai [Elektroninis išteklius] : I- II dalis / Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka ; [Vilma Lukštaraupytė, Audronė Tupalskienė, Viltė Antanavičiūtė]. - [Vilnius] : Elektroninės leidybos namai, 2017. - 1 elektron. opt. diskas (CD-ROM)*
- 100 Tėviškės žinovų. - Vilnius [i.e. Kaunas] : UAB "Kalendorius", 2001. - P. 59.*
- Visuotinė lietuvių enciklopedija. - Vilnius : Mokslo ir enciklopedijų leidybos inst., 2001. - [T.] 13, P. 754.*
- Žiobiškis / [redaktoriai: Venantas Mačiekus (sudarytojas) ... [et al.]. - Vilnius : Versmė, 2000. - P. 605-618.*
- Atgimimas. - 1998, vas. 13, p. 15; 1999, saus. 15, p. 14.*
- Diena. - 1995, Kovo 17, p. 1, 5.*
- XXI amžius. - 2012, birž. 1, p. 6. 2018, lapkr. 23, p. 6.*
- Gimtasis Rokiškis. - 1998, gruod. 16, p. 4; 2005, liep. 5, p. 1; liep. 7, p. 1, 7; 2007, geg. 23, priedas "Aukštaičių kraštas", p. 1, 5; geg. 26, p. 1, 5; 2009, rugs. 19, p. 12; 2011, kovo 26, p. 1; liep. 30, p. 10; 2012, vas. 23, p. 2; kovo 15, p. 8; kovo 20, p. 1, 5; 2013, vas. 19, p. 2; vas. 26, p. 1-2; kovo 19, p. 2; 2014, spal. 25, p. 10-11, 2016, spal. 4, p. 10-11; 2018, spal. 20, p. 1, 6; lapkr. 17, p. 3.*
- Gimtinė. - 1996, spal. 1-31 (Nr. 10), p. 8; 1998, birž. 1-30 (Nr. 6), p. 6; 2000, lapkr. 1-30, p. 8.*
- Liaudies kultūra. - 2018, Nr. 5, p. 34-47.*
- Lietuvos aidas. - 2000, spal. 7, p. 9; 2012, gruod. 19, p. 5.*
- Lietuvos etnologija. - [T.] 12(21) (2012), p. 249-252.*
- Lietuvos rytas. - 1998, kovo 18, priedas "Sostinė", p. 4.*
- Lietuvos žinios. - 2017, geg. 27, p. 16.*
- Panevėžio kraštas. - 2017, rugpj. 26, p. 7*
- Panevėžio rytas. - 2000, rugpj. 29, p. 9; 2007, geg. 29, p. 8; rugpj. 2, p. 8.*
- Prie Nemunėlio. - 2007, Nr. 2(19), p. 26-27; 2018, Nr. 2(41), p. 24-27.*
- Rokiškio sirena. - 2018, spal. 23, p. 3.*
- Šiaurės Atėnai. - 2001, geg. 19, p. 10-11; 2012, lapkr. 16, p. 10*
- Tautosakos darbai. - [T.] 34, p. 318-322.*
- Vakarinės naujienos. - 1997, lapkr. 24, p. 1-2.*
- Valstiečių laikraštis. - 2007, rugs. 22, p. 9, 23.*
- Voruta. - 1997, gruod. 6-12 (Nr. 46), p. 5.*